

॥ ਅਧਿਆਇ-48 ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ—(1) ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੇਵੜੇ ਅਤੇ (2) ਸ੍ਰੀ ਸਪਟਨੇਕਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸਪਟਨੇਕਰ (3) ਅੱਲਾਦ ਦਾਨ

ਅਧਿਆਇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਨੂੰ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਈਂਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਸੀ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ? ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜਾ ਵੇਦ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂਤ ਅਤੇ ਛੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਾਰੇ ਸੁੰਦਰ ਭਾਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਸਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਆਸਨ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ, ਮਿੱਥੇ ਵਕਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜਾਪ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਮੰਤਵ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ-ਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਉਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ। ਬਲਕਿ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਨਾਲ ਲੌਕਿਕ ਅਤੇ ਪਰਲੌਕਿਕ ਸੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਤਮਾਨੁਭੂਤੀ ਦਾ ਸੁਆਦ ਦਿਖਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁਚ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਗਿਆਨ (ਆਤਮਾਨੁਭੂਤੀ) ਕਰਾ ਦੇਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਆਪ ਹੀ ਆਤਮਸ਼ਾਕਸ਼ਾਤਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੈ, ਉਹ ਭਲਾ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਭੂਤੀ ਕਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਚੇਲੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਬਲਕਿ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਦੀ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਮਹਾਨ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਚੇਲਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਤੁੱਛ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵਰਗਾ (ਬ੍ਰਹਮਾਸਰੂਪ) ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮੁਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪਰਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਦੀ ਡੋਲਦੇ ਜਾਂ ਬੇਚੈਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਹੀ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਸਾਰੇ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਿੱਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂਬਾਬਾ ਵਰਗੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪਾਤਰ ਬਣਨ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਚਿਲਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸੀ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਲ-ਬਚੇ

ਅਤੇ ਦੋਸਤ ਸੀ, ਨਾ ਘਰ ਬਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਸੀ। 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਵਿਲੱਖਣ ਸੀ। ਉਹ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਉਜਾੜ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਸਦਾ ਆਤਮਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਸੀ ਕਿ । ਜਦੋਂ
ਉਹ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਜੋ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਧੀ 'ਚ ਲੀਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਨਾਗਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਏਨਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜੋਤ ਜਗਾਉਣ ਗਏ ਤਾਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜੋਤ ਆਪ ਹੀ ਜਗ ਜਾਏਗੀ।

, ਪ੍ਰੇਮ
ਦੀ ਘਾਟ ਵਿਚ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬੇਹੱਦ ਅਤੇ ਅਟੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਕੀਰਤੀ ਦਾ ਗੁਣਗਾਣ ਕੌਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁੱਛ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ! ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਠ ਆਦਿ ਦਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਅੰਕੁਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਭਗਤੀ, ਵੈਰਾਗ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪੀ ਫਲ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ

। ਜੇ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਪਾਪੀ ਭਾਵ ਨਾਲ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸੱਚੇ ਸੰਤ ਦੇ ਚਰਣ ਫੜ ਲਏ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਤਰ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਕਥਾ ਹੇਠਾਂ ਦਸੀ ਗਈ ਹੈ।

“ਅਕਲਕੋਟ (ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ) ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਪਟਨੇਕਰ ਵਕਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਅਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਹਿਪਾਠੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਵੜੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬਾਰੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਸੁਆਲਾਂ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਘਟ ਅਧਿਅਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਵੜੇ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਰਲਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਤਾਂ ਸ਼ੇਵੜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਭਾਵੇਂ ਮੇਰਾ ਅਧਿਅਨ ਅਧੂਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਸਾਈਂਬਾਬਾ ਹੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।” ਸ਼੍ਰੀ ਸਪਟਨੇਕਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਵੜੇ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ, ਇਹ ਸਾਈਂਬਾਬਾ ਕੌਣ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਏਨਾ ਗੁਣਗਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ, ਉਹ ਇਕ ਫਕੀਰ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਿਰਡੀ (ਅਹਿਮਦਨਗਰ) ਦੀ

ਇਕ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਹਾਨ ਸੱਚੇ ਪੁਰਖ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿਰਾਲੇ ਹਨ।

। ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰੀਮੁੱਖ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਵਚਨ ਕਦੀ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੇਰਾ ਵੀ ਅਟਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਸਪਟਨੇਕਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਇਵੇਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਹਾਸਾ ਆ ਗਿਆ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂਬਾਬਾ ਦਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਸ਼ੇਵੜੇ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਸਪਟਨੇਕਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਪਟਨੇਕਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਲਕੋਟ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲਗੇ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਕਾਲਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦੱਸ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸੰਨ 1913 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਗਲੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਡਰਪੁਰ, ਗਾਣਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੀਰਥਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਪਹਿਲੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਦਾਂਤ ਦਾ ਸਰਵਣ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਹੀ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਅਚਾਨਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਵੜੇ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂਬਾਬਾ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਿਰਡੀ ਜਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਪੰਡਿਤਰਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਰਡੀ ਆਏ। ਬਾਬਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਧ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀਫਲ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਗਏ। ਅਤੇ ਬੋਲੇ ਕਿ, “ਇਥੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਉ।” ਸਪਟਨੇਕਰ ਦਾ ਸਿਰ ਝੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਪਿਛੇ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਉਹ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਾ ਸ਼ਿੰਪੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸੁਝਾਇਆ। ਸਪਟਨੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਗੇ। ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬਾਬਾ ਦੀ ਇਕ ਤਸਵੀਰ ਮੁਲ ਲੈ ਕੇ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਆਏ। ਬਾਲਾ ਸ਼ਿੰਪੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ 'ਚ ਤਸਵੀਰ ਲੈ ਕੇ ਬਾਬਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ? ਬਾਬਾ ਨੇ ਸਪਟਨੇਕਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਦੀ ਹੈ।” ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਹੱਸਣ ਲਗੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰੀ ਭਗਤ ਮੰਡਲੀ ਵੀ ਹੱਸਣ ਲਗੀ। ਬਾਲਾ ਸ਼ਿੰਪੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਸਪਟਨੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਫੇਰ ਚੀਕ ਪਏ ਕਿ “ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੋ।” ਸਪਟਨੇਕਰ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨ।

ਉਦੋਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠ ਗਏ, ਪਰ ਬਾਬਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਉਮੀਦ ਹੋਏ। ਬਾਬਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕੌਣ ਟਾਲ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਆਖੀਰ ਸਪਟਨੇਕਰ ਦੁਖੀ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸ਼ਿਰਡੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ, “ਹੇ ਸਾਈਂ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦਯਾ ਦੀ ਭਿਖਿਆ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਘਟੋ ਘਟੋ ਏਨਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਦਿਉ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕਦੀ ਨਾ ਕਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸ੍ਰੀਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲੇਗੀ।”

ਇਕ ਸਾਲ ਲੰਘ ਗਿਆ, ਫੇਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਉਹ ਗਾਣਗਾਪੁਰ ਗਏ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬੇਚੈਨੀ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਧ ਗਈ। ਉਹ ਮਾਡੇਗਾਂਵ ਆਰਾਮ ਦੇ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਹੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸੁਪਨਾ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਇਕ ਗਾਗਰ ਲੈ ਕੇ ਲਕੜਸ਼ਾਹ ਦੇ ਖੂਹ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਨਿੰਮ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇਕ ਫਕੀਰ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਸਿਰ 'ਤੇ ਇਕ ਕਪੜਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਕੀਰ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਕਿ, “ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਬੱਚੀ! ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਫਜ਼ੂਲ ਤਕਲੀਫ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਗਾਗਰ ਨਿਰਮਲ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।” ਤਾਂ ਫਕੀਰ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਉਹ ਖਾਲੀ ਗਾਗਰ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਵਾਪਸ ਮੁੜੀ। ਫਕੀਰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛੇ-ਪਿਛੇ ਆਇਆ। ਏਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਘਬਰਾਹਟ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਨੀਂਦ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈਆਂ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਭ ਸ਼ਗਨ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਿਰਡੀ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਸਜਿਦ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਲੇਂਡੀ ਬਾਗ ਗਏ ਹੋਏ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਵਾਪਸ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਜਿਸ ਫਕੀਰ ਦੇ ਉਸਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਬਾਬਾ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਆਦਰ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਥੇ ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲਗੀ। ਉਸ ਦਾ ਨਿਮਰ ਸੁਭਾਵ ਦੇਖਕੇ ਬਾਬਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਗਏ। ਆਪਣੀ ਰੀਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਕ ਤੀਜੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੋਖੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਲਗੇ—“ਮੇਰੇ ਹੱਥ, ਪੇਟ, ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਲਕ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਇਕ ਦਮ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।” ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਚਰਚਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਪਟਨੇਕਰ

ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਕਲੀਫ ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਹੁਣੇ ਕਿਹਾ, ਬਿਲਕੁਲ ਮਿਟ ਗਈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਈ।

ਉਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਪਟਨੇਕਰ ਦਰਸ਼ਨਾ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵੱਧੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੇ ਵਚਨਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਵਾਗਤ ਹੋਇਆ ਕਿ, “ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਉ।” ਇਸ ਵਾਰੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਹਲੀਮੀ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਏ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪਿੱਛਲੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਬਾਬਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚਾਲਚਲਣ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨਾਲ ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛਲੇ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸ੍ਰੀਚਰਣਾਂ ’ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲੇ ਸਪਟਨੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਣ ਘੁਟਦੇ ਹੋਏ ਬੈਠੇ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਏਨੇ ਵਿਚ ਇਕ ਗੰਡੇਰਣ ਆਈ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਦਾ ਲਕ ਘੁਟਨ ਲਗੀ। ਤਾਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਬਾਨੀਏ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਲਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਪੁਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਹਾਲ ਸੁਣਾਇਆ ਤਾਂ ਸਪਟਨੇਕਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਕਥਾ ਉਹ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹਰੇਕ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗ ਗਿਆ? ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਭੇਦ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਖਿਆਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਗੰਡੇਰਣ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬਾ ਸਪਟਨੇਕਰ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਕਿ, “ਇਹ ਭਲਾ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ’ਤੇ ਤੋਹਮਤ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ? ਫੇਰ ਇਹ ਸੱਜਣ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਚੀਕ ਕੇ ਰੋਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ? ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਕ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗਾ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਸੇ ਬਚੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿਚ ਲਿਆ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਏਦਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਬਾਬਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਿਹਰ ਭਰਿਆ ਹੱਥ ਸਪਟਨੇਕਰ ਦੇ ਸਿਰ ’ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ,

ਸਪਟਨੇਕਰ ਦਾ ਦਿਲ ਗਦ ਗਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਤਾਂ ਅਥਰੂਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਣ ਧੋ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ’ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ ਫੇਰ ਪੂਜਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਨੈਵੇਦ ਆਦਿ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਆਏ। ਉਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਜ਼ ਨੈਵੇਦ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਕੋਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ। ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਭੀੜ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਉਥੇ ਜਾਕੇ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਿਰ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ

ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ,
ਉਸੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਵੜੀ ਦਾ ਉਸਤਵ ਦੇਖਣ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਨੇ ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਕੋਲੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਲਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦਕਸ਼ਿਣਾ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਇਕ ਰੁਪਇਆ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਮੰਗੇ ਤਾਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਜਾਏ ਇਕ ਰੁਪਇਆ ਹੋਰ ਭੇਟ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਵੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਲਈ ਬਾਕੀ ਪੈਸੇ ਕਾਫੀ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸਜਿਦ ਜਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਇਕ ਰੁਪਇਆ ਦਕਸ਼ਿਣਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਣ ਕੇ ਇਕ ਰੁਪਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੋਰ ਮੰਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਸਮਟਨੇਕਰ ਨੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਇਹ ਸ੍ਰੀਫਲ ਲੈ ਜਾਉ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਜਾਉ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਬੱਚਾ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਫੇਰ ਸ਼ਿਰਡੀ ਨੂੰ ਆਏ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੱਖ ਕੇ ਫੇਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਗੇ ਕਿ, ‘ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂਨਾਥ! ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਜ਼ਾ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕਾਂਗੇ? ਤੁਹਾਡੇ ਸ੍ਰੀਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪ੍ਰਨਾਮ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਗਰੀਬਾਂ ‘ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸੌਂਦੇ-ਜਾਗਦੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਨਾ ਜਾਣੇ ਕੀ-ਕੀ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਭਜਨ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਏ, ਏਦਾਂ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿਉ।”

ਉਸ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ‘ਮੁਰਲੀਧਰ’ ਰਖਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ (ਭਾਸਕਰ ਅਤੇ ਦਿਨਕਰ) ਹੋਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਟਨੇਕਰ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਦੇ ਵਚਨ ਕਦੀ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਅਧੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

